

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐỒ TRỌNG NGHĨA

**PHÂN CẤP QUẢN LÝ THU THUẾ
CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH THÁI NGUYÊN, THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60 34 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trần Quang Huy

THÁI NGUYÊN, NĂM 2012

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn thạc sỹ với đề tài: ***“Phân cấp quản lý thu thuế các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên, thực trạng và giải pháp”*** do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của TS. Trần Quang Huy - giảng viên Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên và sự giúp đỡ của Ban Lãnh đạo, cán bộ Cục thuế Thái Nguyên.

Tôi xin cam đoan luận văn này hoàn toàn do kết quả nghiên cứu nghiêm túc của tôi. Các tài liệu, số liệu sử dụng trong luận văn do Tổng cục thuế, Cục thuế Thái Nguyên cung cấp và do cá nhân tôi thu thập trên các trang website, báo cáo của Ngành thuế, sách, báo, tạp chí Thuế, giáo trình giảng dạy của Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh và Đại học Tài chính - Kế toán Hà Nội, ... Các trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về lời cam đoan trên./.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2012

Học viên

Đỗ Trọng Nghĩa

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn các Giáo sư, Phó giáo sư, Tiến sỹ, giảng viên Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã trang bị cho tôi những kiến thức cơ bản để tôi hoàn thành nhiệm vụ học tập của mình.

Để hoàn thành luận văn thạc sỹ này, tôi đã được sự chỉ dẫn tận tình của thầy giáo TS.Trần Quang Huy. Tôi xin gửi tới thầy lời biết ơn sâu sắc nhất!

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn Ban Lãnh đạo Cục thuế Thái Nguyên, cán bộ các Phòng chuyên môn, cán bộ các Chi cục thuế đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong việc thu thập số liệu và hoàn thành luận văn này./.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2012

Học viên

Đỗ Trọng Nghĩa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG, BIỂU	vii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu	2
4. Phạm vi nghiên cứu.....	2
5. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
6. Bố cục của luận văn	3
Chương 1: NHỮNG LÝ LUẬN CHUNG VỀ VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	4
1.1. Những lý luận chung về quản lý và phân cấp quản lý HCNN.....	4
1.1.1. Các khái niệm.....	4
1.1.2. Nguyên tắc quản lý HCNN.....	9
1.1.3. Mục tiêu, quan điểm, nguyên tắc trong phân cấp quản lý HCNN ...	14
1.2. Đối tượng phân cấp, chủ thể phân cấp.....	17
1.2.1. Đối tượng phân cấp.....	17
1.2.2. Chủ thể phân cấp.....	19
1.3. Tổ chức bộ máy của cơ quan quản lý thuế	20
1.3.1. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Cục thuế.....	20
1.3.2. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Chi cục thuế.....	23
1.4. Công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp của một số Cục thuế tỉnh, thành phố ở nước ta	26
1.4.1. Cục thuế Thành phố Hồ Chí Minh.....	26
1.4.2. Cục thuế Thành phố Hải Phòng	27
1.4.3. Cục thuế tỉnh Hải Dương	27

1.4.4. Cục thuế tỉnh Lâm Đồng.....	28
1.4.5. Cục thuế tỉnh Lào Cai	28
1.4.6. Những vấn đề được rút ra từ thực tiễn phân cấp quản lý thu thuế các doanh nghiệp ở các địa phương.....	29
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	30
2.2. Cách thức tiếp cận vấn đề nghiên cứu	31
2.3. Các phương pháp nghiên cứu	31
2.3.1. Phương pháp thu thập tài liệu, số liệu.....	31
2.3.2. Phương pháp luận	33
2.3.3. Phương pháp so sánh	34
2.3.4. Phương pháp chuyên gia.....	34
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PHÂN CẤP QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2009 - 2011.....	37
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	37
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	37
3.1.2. Điều kiện kinh tế-xã hội.....	37
3.2. Cơ cấu tổ chức và quy trình quản lý thu thuế đối với các doanh nghiệp	39
3.2.1. Cơ cấu tổ chức	39
3.2.2. Khái quát quy trình quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp	41
3.3. Phân loại doanh nghiệp.....	44
3.4. Thực trạng công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2009-2011	46
3.4.1. Các văn bản quy định về phân cấp.....	46
3.4.2. Số lượng doanh nghiệp theo từng cơ quan thuế quản lý	48
3.4.3. Kết quả nộp NSNN của từng nhóm doanh nghiệp	50

3.5. Tổng hợp kết quả điều tra, lấy ý kiến từ các doanh nghiệp, các cơ quan quản lý thuế và các chuyên gia về công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp.	67
3.6. Kết luận về thực trạng công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2009-2011 ...	68
3.7. Kiến nghị.....	74
3.7.1. Đối với Bộ Tài chính.....	74
3.7.2. Đối với Tổng cục Thuế.....	74
3.7.3. Đối với UBND tỉnh Thái Nguyên.....	74
Chương 4: NHỮNG GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC PHÂN CẤP QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	76
4.1. Chiến lược cải cách, hiện đại hóa ngành thuế giai đoạn 2011-2020 ...	76
4.1.1. Mục tiêu tổng quát	76
4.1.2. Mục tiêu và yêu cầu cụ thể của chiến lược cải cách hệ thống thuế giai đoạn 2011-2020	76
4.1.3. Những nội dung cơ bản về cải cách quản lý thuế giai đoạn 2011-2020	78
4.2. Quan điểm, đường lối của Đảng về phát triển các thành phần kinh tế ở nước ta.....	78
4.3. Những giải pháp nhằm hoàn thiện công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp.....	81
4.3.1. Những yêu cầu, nguyên tắc trong phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp được tổng kết từ thực tiễn.....	81
4.3.2. Các giải pháp.....	83
KẾT LUẬN.....	94
PHỤ LỤC.....	96
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	101

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Thứ tự	Từ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	NSNN	Ngân sách nhà nước
2	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
3	CP	Cổ phần
4	DN	Doanh nghiệp
6	GTGT	Giá trị gia tăng
7	HĐND	Hội đồng nhân dân
8	UBND	Ủy ban nhân dân
9	SXKD	Sản xuất kinh doanh
10	HCNN	Hành chính nhà nước
11	QLNN	Quản lý nhà nước
12	XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG, BIỂU

Bảng 3.1. Số lượng doanh nghiệp phân theo từng cơ quan thuế quản lý từ năm 2009 đến 2011.....	49
Bảng 3.2. Số thuế nộp NSNN của các doanh nghiệp.....	51
Bảng 3.3. Kết quả hoàn thuế GTGT từ năm 2009 đến năm 2011	61
Bảng 3.4. Tình hình nợ thuế của các doanh nghiệp từ 2009-2011	64
Biểu đồ 3.1. Số thuế nộp NSNN của các doanh nghiệp năm 2009	52
Biểu đồ 3.2. Số thuế nộp NSNN của các doanh nghiệp năm 2010	52
Biểu đồ 3.3. Số thuế nộp NSNN của các doanh nghiệp năm 2011	54
Biểu đồ 3.4. Số thuế truy thu năm 2009.....	66
Biểu đồ 3.5. Số thuế truy thu năm 2010.....	66
Biểu đồ 3.6. Số thuế truy thu năm 2011.....	67

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Phân cấp quản lý thu thuế đối với các doanh nghiệp là một nội dung hết sức quan trọng trong công tác quản lý thuế. Từ năm 2008 trở lại đây, công tác phân cấp quản lý thu thuế đã được Cục thuế Thái Nguyên quan tâm và có “hướng đi” phù hợp. Tuy nhiên, việc phân cấp đó chưa được thực hiện đồng bộ, có hiệu quả do:

- Hiện nay chưa có văn bản quy phạm pháp luật quy định về phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp nên việc thực hiện ở mỗi địa phương có sự khác nhau, không thống nhất đã làm cho hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý thuế bị hạn chế.

- Phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp là một phạm trù thuộc khoa học quản lý nhưng đến nay vẫn chưa xây dựng được những yêu cầu, nguyên tắc cơ bản trong phân cấp.

- Việc phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên là vấn đề “nóng” do còn có nhiều hạn chế từ những năm trước để lại như: không xây dựng tiêu chí cụ thể để làm cơ sở cho việc phân cấp; chưa được thực hiện một cách triệt để, mới chỉ giải quyết cho các doanh nghiệp mới thành lập.

- Nhận thức về phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp của chính quyền cấp huyện, thành phố, thị xã còn chưa phù hợp với tình hình thực tiễn, sự phát triển của nền kinh tế và nguyên tắc của phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp.

Xuất phát từ những vấn đề nêu trên, đồng thời để thực hiện tốt chiến lược cải cách, hiện đại hóa ngành thuế giai đoạn 2011-2020 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tôi đã lựa chọn đề tài: ***"Phân cấp quản lý thu thuế các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên, thực trạng và giải pháp"*** để nghiên cứu.

2. Mục tiêu nghiên cứu

2.1. Mục tiêu chung

Nghiên cứu công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý thuế của cơ quan thuế; giúp cho việc "phục vụ" các doanh nghiệp trong quá trình thực hiện chính sách thuế được kịp thời, đúng quy định, qua đó tăng thu cho ngân sách nhà nước.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- Hệ thống hoá những lý luận chung về quản lý, quản lý hành chính nhà nước, những nguyên tắc trong phân cấp quản lý hành chính nhà nước,... để vận dụng vào thực tiễn công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp.

- Chỉ ra được những ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân tồn tại của những hạn chế đó thông qua việc đánh giá thực trạng công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.

- Đề xuất những giải pháp nhằm hoàn thiện công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.

3. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là những vấn đề liên quan đến phân cấp quản lý thu thuế đối với các doanh nghiệp.

4. Phạm vi nghiên cứu

- Nội dung nghiên cứu: Luận văn nghiên cứu những nội dung liên quan đến công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp giữa Cục thuế với Chi cục thuế.

- Không gian nghiên cứu: Trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.

- Thời gian nghiên cứu: Trong giai đoạn từ năm 2009 đến năm 2011.

5. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài

Đối với Ngành Thuế nói chung và Cục thuế Thái Nguyên nói riêng, công tác phân cấp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp đang là vấn đề rất